

Kursplan för läsåret 2010/2011
(Genererad 2010-06-28.)

ARKITEKTUR I EXTREMA MILJÖER - URBAN SHELTER

ABAN10

Architecture in Extreme Environments - Urban Shelter

Antal högskolepoäng: 18. **Betygsskala:** UG. **Nivå:** A (Avancerad nivå). **Huvudområde:** Arkitektur. **Undervisningsspråk:** Kursen ges på begäran på engelska. **Valfri för:** A4. **Kursansvarig:** Johnny Åstrand, johnny.astrand@hdm.lth.se, Boende och bostadsutveckling. **Förkunskapskrav:** Kandidatexamen eller minst tre års godkända heltidsstudier på högskolenivå i arkitektur, landskapsarkitektur, design eller fysisk planering. **Kan ställas in:** Vid mindre än 10 anmälda. **Begränsat antal platser:** Ja. **Urvalskriterier:** Antal poäng kvar till examen inom Arkitekturprogrammet och intervju. **Prestationsbedömning:** För betyget godkänd krävs 80% närvaro vid föreläsningar, seminarier, delgenomgångar och slutgenomgång. Godkänd presentation och inlämning av övningar och projekt. **Övrigt:** Kursen förutsätter medverkan i den valfria kursen Urban Shelter - teoretisk fördjupning, 6 hp. **Hemsida:** <http://www.hdm.lth.se>.

Syfte

Kursens syfte är att ge en fördjupning om urban bostadsutformning i ett internationellt perspektiv med fokus på resurssvaga grupper. Kursen syftar till att utveckla och knyta ihop kunskaper från tidigare kurser genom att relatera begrepp och teorier inom arkitektur och stadsbyggnad till aktuella diskurser om utveckling och boende/urban shelter. Kursens fokus ligger på gestaltning av ett mindre bostadsområde i ett land i Afrika, Asien eller Latinamerika där en fältstudie genomförs.

Mål

Kunskap och förståelse

För godkänd kurs skall studenten

skriftligt och med stöd i litteratur kunna:

- * beskriva de viktigaste faktorerna som styr urban bostadsutformning i ett internationellt perspektiv
- * utvärdera arkitektens internationella roll i komplexa situationer och processer
- * formulera kriterier för utformning av bostäder och bostadsområden som leder till hållbar stadsutveckling.

Färdighet och förmåga

För godkänd kurs skall studenten

skriftligt och med stöd i litteratur kunna:

- * beskriva urban bostadsutformning utifrån en problemorienterad synvinkel

i ritning och med stöd i litteratur kunna:

- * utforma en stadsdel med hög andel bostäder baserat på begrepp och teorier inom boende/urban shelter och stadsbyggnad
- * gestalta en funktionell, komfortabel och tilltalande byggnad inom en stadsdel.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För godkänd kurs skall studenten

- * vilja diskutera arkitektens roll i ett internationellt perspektiv
- * våga prova nya arbetsområden och även kunna arbeta internationellt.

Innehåll

Kursen behandlar urban bostadsutformning i ett internationellt perspektiv med fokus på resurssvaga grupper.

En stad är en levande miljö som såväl över tiden som över ytan skiftar i användning. Halva jordens befolkning bor nu i städer, en miljard av dessa är fattiga människor. Världens stadsbefolkning växer med 180 000 personer per dag, ett Uppsala om dagen. I Afrika bor det fler stadsbor än i USA och Kanada tillsammans. 4 000 städer har fler än 100 000 invånare. Alla 4 000 leds av mer eller mindre visionära politiker. Katastroferna ökar i omfattning. Under 2005 tog alfabetet slut när man skulle döpa alla tyfonerna i Filippinerna.

Ofta är det finns ingen bostadsbrist, de flesta bor någonstans, urban bostadsutformning är en kvalitetsfråga. En miljard bostäder är illegala, informella, små, trånga, osunda, osäkra och utan service. Lösningen är inte alltid nya hus utan gradvis förbättrade. Bostaden är vägen till social integrering, ekonomisk utveckling, trygghet, utbildning och hälsa.

Hur skall arkitekter arbeta med urban bostadsutformning nu och i framtiden?

Kursen presenterar den historiska utvecklingen inom urban bostadsutformning och tar upp: formell och informell sektor, planerad nybyggnad, tomt med infrastruktur, självbyggeri, spontan bebyggelse och förbättring av slumområde.

Kursen avser att ge en fördjupning till hur arbetsprocessen för urban bostadsutformning bedrivs i länder med olika kultur, klimat, socio-ekonomiska förutsättningar, arkitektur och byggd miljö. Inflytande av internationella organisationer som FN, Världsbanken, regionala och nationella biståndsorganisationer belyses. Kursen behandlar ett flertal faktorer inom boende/urban shelter relaterat till sociala, miljömässiga, ekonomiska och legala förhållanden.

Under fältstudien som genomförs i en stad i Afrika, Asien eller Latinamerika analyseras den komplexa verkligheten. Olika aktörer inom urban bostadsutveckling såsom stat,

kommun, privat sektor och enskilda organisationer besöks och deras påverkan på arkitektens roll diskuteras.

Temor som berörs är; användning av stadens rum; trygghetsfrågor, jämställdhet och fysisk planering, segregering i städer; energianvändning och klimatanpassning av urban miljö och bostäder; uppgradering av slumområden; finansiering av bostadsprojekt, organiserat självbyggeri samt arkitektens roll i ett internationellt perspektiv. Exempel på tillämpningar redovisas från bl.a. Algeriet, Costa Rica, Ecuador, Filippinerna, Honduras, Kenya, Marocko, Nicaragua, Sri Lanka, Sverige, Sydafrika, Tanzania och Tunisien.

Kursen är uppdelad i tre faser:

1 Förberedande teoretiska studier (Lund).

2 Fältstudier.

3 Tillämpning och gestaltning.

Fältstudierna genomförs i en stad i Afrika, Asien eller Latinamerika i samarbete med lokala myndigheter, företag och universitet.

Kursen omfattar en beskrivning och analys som skall ligga till grund för designuppgifterna som omfattar utformning av en stadsdel och utformning av en byggnad. Redovisning sker genom en kort illustrerad uppsats och ritningar med beskrivningar.

Litteratur

Correa, C: Housing and urbanization. Thames & Hudson Ltd London New York 1999.
ISBN: 0-500-28210-2

Åstrand, J (et al.): 11 Lyckade bostadsprojekt: En inventering av genomförda bostadsförbättringar i tredje världen. SADEL 1988. ISBN: 91-86596-10-1

Åstrand, J (et al): Construction in Developing Countries. Swedish Mission Council 1996
ISBN: 91-85424-44-7

United Nations Human Settlements Programme: <http://www.unhabitat.org/>

United Nations Millennium Development Goals: <http://www.un.org/millenniumgoals/>

United Nations World Urban Forum: <http://www.wuf3-fum3.ca/>

Building issues: <http://www.hdm.lth.se/bi/INDEX.HTM>